

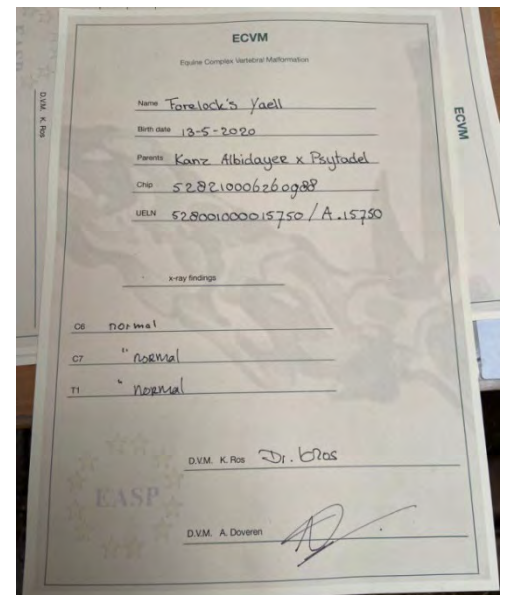

EASP verrijkt met vijf hengsten

Foto's Kelly van de Ven

Op de hengstenkeuring van het EASP, die dit jaar op de fraaie locatie Manege Nimmerdor te Leusden werd gehouden, was er voor vijf hengsten het groene licht. Terecht mag worden gezegd 'verrijkt' want de goedgekeurde hengsten bleken niet alleen kwalitatief aan de primaire eisen van het functionele standaard evenwichtsmodel van het EASP te voldoen maar alle vijf de hengsten bleken ook vrij van de zeer erfelijke ECVM-afwijking te zijn en dat is niet alleen een primeur maar ook een enorme opsteker voor de kwalitatieve fokkerij waar het EASP naar streeft.

Wellicht zult u al gehoord hebben van de erfelijke afwijking ECVM die zich steeds meer bij de paarden en ook bij de pony's voordoet en waardoor de betrokken paarden en pony's volledig onbruikbaar zijn voor het doel waarvoor ze gefokt zijn. De afwijking komt vooral door inteelt en het niet meer selecteren op de functionele eigenschappen voor. En het laatste is nu net hetgeen waardoor het EASP zich onderscheidt van de andere stamboeken Ook onze paarden en pony's zijn daar echter genotypisch wel aan onderhevig. De in Duitsland wonende Dr. Katharina Ros heeft zich samen met de in Nederland wonende Drs. Aldo Doveren sterk gemaakt om deze zeer ernstige aandoening niet alleen publiek maar ook genotypisch in kaart te brengen. In Duitsland hebben toonaangevende hippische magazines als de St-Georg en de Reiter Revue al uitvoerig aandacht besteed aan de praktijkbevindingen van Dr. Katharina Ros, die overigens ook begrepen heeft dat het unieke evenwichtsmodel van het EASP mede een oplossing voor deze zeer schadelijke afwijking is. Zoals gezegd komt deze aandoening vooral door inteelt, die zich met name bij de paarden door de invloed van het Engels Volbloed voordoet. Vanuit een foktechnisch perfectief zijn we, dankzij de hulp van Dr. Katharina Ros en Drs. Aldo Doveren, op deze keuring dan ook begonnen om nu nog op vrijwillige basis de goedgekeurde hengsten ook ter plekke aan een röntgenologisch ECVM-onderzoek te onderwerpen. Dat bleek een buitengewoon goed initiatief te zijn want alle goedgekeurde hengsten bleken vrij van de genetisch aanwezige ECVM-afwijking te zijn en dat is een geweldige opsteker voor het EASP. Wij zijn de beide veterinaire experts, Dr. Katherina Ros en Drs. Aldo Doveren, dan ook zeer erkentelijk dat ze hun diensten op dit gebied ter beschikking van het EASP hebben willen stellen.

Dr. Katharina Ros steekt na afloop van het ECVM-onderzoek beide duimen omhoog want alle goedgekeurde hengsten bleken ook ECVM vrij te zijn en ontvingen als blijk daarvan ter plekke het certificaat.

De jury

De jury bestond uit Albertine Nannings, Kelly van de Ven en Karel de Lange. De EASP-jury keurt de paarden standaard tegen de vaste referentie van het evenwichtsmodel en tijdens keuring bleek telkens weer dat deze juryleden daarom amper met onderling verschil in de punten tot een objectieve beoordeling komen.

Driejarige ponyhengsten EPS-D

Bij de EPS-D ponyhengsten verkreeg de 3-jarige K. Andante-B (Karlos x Guidam) van fokker/eigenaar W.H.F.M. en M. Bos te Raalte zeer terecht het dekbrevet. K. Andante is niet alleen een zeer aansprekende hengst met een mannelijke voorkomen en uitstraling maar ook kwalitatief, waar ook het karakter onder valt, scoorde hij hoog op alle onderdelen. Hij staat uitstekend in het evenwichtsmodel en dat manifesteerde zich in de zeer goede skeletverhoudingen waarbij de lengte van de hals, de rug lengte, de rompdiepte en de lengte van het voorbeen nagenoeg gelijk zijn. De som van twee willekeurig gekozen lengtes vormt ook weer de lengte van het totale paard. Voor het type kreeg hij een 8.5. Voor de bouw, de harmonie en correctheid scoorde hij een 9. Want afgezien van de reeds genoemde goede skeletverhoudingen scoorde hij ook buitengewoon goed voor zijn goede harmonische lijnen en vormen. De hals met een zeer goed geprononceerde nek is goedgewelfd aan de bovenzijde terwijl de onderlijn van de hals de curve van de bovenlijn goed volgt. De schoft is hoog en loopt goed tot aan het midden van de rug door die vervolgens vloeiend in de lichtoplopende lendenpartij overgaat en in de lichthellende croupe eindigt hetgeen hem in staat stelt om het bekken naar voren te kantelen waardoor een dalende achterhand mogelijk wordt die hij ook expliciet liet zien. Daarbij komt de ideale verhouding van 1/3 rug, 1/3 lendenpartij en 1/3 croupe eveneens goed tot zijn recht. De schouder ligt goed schuin en dankzij de grote hoek in ellebooggewricht met een hooggelegen boeggewricht. De romp is diep en mooi rondgeribd met veel diepte op de flanken ("Hinterrippe"). De mooi en goedgewelfde bovenlijn correspondeert goed met de onderlijn die naar de voorbenen toe opwaarts verloopt waardoor het zwaarte (diepste) punt nagenoeg in het midden van de massa ligt. Het voorbeen is goed en ver aan de buitenkant van de massa gesteld met een brede en goed bespierde onderarm en een brede platte pijp van 20 cm. waarbij bovendien de ideale verhouding van 3/5 onderarm 2/5 pijpbeen optimaal tot uitdrukking komt. Het achterbeen is goed en recht onder de massa gesteld met een goed ontwikkelde lange broekspier. Voor de nog iets gespannen maar wel tactmatige stap scoorde hij een 8.5. Maar in de prachtig gedragen draf, die hij met het ritme van de klok en met een ruim zweefmoment demonstreerde, was van de spanning geen sprake meer. Dat deed hij ook in de galop die met veel cadans, balans en een groot zweefmoment werd getoond. Voor beide onderdelen scoorde hij terecht een 9. Die kreeg hij ook voor zijn springtechniek waarmee hij bevestigde dat paarden/pony die goed in balans kunnen bewegen ook altijd goed kunnen springen. Om een voorwaartse beweging of om de massa omhoog te brengen, hebben ze immers hetzelfde model en skeletmechaniek nodig! Feilloos en daarbij goed taxerend en basculerend sprong hij door de driesprong waarbij hij in een vloeiende beweging perfect de benen naar de hals toebrengt en onmiddellijk na de landing weer in een gecadanceerde galop overgaat.

Bij de 3-jarige sportpony's EPS-D verkreeg K. Andante-B met vlag en wimpel het dekbrevet. In de draf deed hij precies wat hij op stand beloofde en met veel balans en een groot zweefmoment veerde hij door de baan. Ook het springen ging hem zeer goed af en feilloos taxerend en goed basculerend sprong hij door de driesprong. Met een mooi dalende achterhand in de draf en het gewicht zuiver gelijk over de dragende benen verdeeld, met het zwaartepunt in het midden, demonstreert hij een zuivere balans.

Vierjarige ponyhengsten EPS-E

Ook bij de E-pony's was er groen licht en die ging naar de hengst Gaio van de Vennehof (Glasgow van 't Merelnest x Kanshebber) van fokker/eigenaar Stal de Vennehof te Markelo. Deze vierjarige E-ponyhengst heeft een stokmaat van 1.56,5m. en heeft, net als zijn voorganger, een pijpomvang van 20 cm. en dat halen tegenwoordig veel rijpaardhengsten niet eens meer. Hij heeft een zeer fraaie voorhand met een mooi en sprekend hoofd en een opvallend groot, mooi en donker oog dat goed ver aan de buitenkant van het hoofd staat en vriendelijkheid en vertrouwen uitstraalt. Voor het type scoorde hij dan ook een 8. Qua skeletverhouding scoorde hij redelijk goed maar hij is wel iets lang op de lendenpartij hetgeen hij weer gedeeltelijk compenseert door een zeer goed ontwikkelde schoft die tot aan het midden van de rug doorloopt. Hij heeft een best fundament met een goede verhouding van 3/5 onderarm en 2/5 pijpbeen. De voeten zijn goed van vorm maar ook iets plat. Voor zijn goede tactmatige draf scoorde hij 8 en dat deed hij ook voor de goed gedragen draf en de galop die hij met een ruim zweefmoment demonstreerde. In de driesprong liet hij een taxerend en basculerend vermogen met snelle reflexen zien en daarvoor scoorde hij een 8.5.

Op stand toont Gaio van de Vennehof zijn goede skeletverhoudingen. Met de genoemde compensatie in de beoordeling is hij derhalve goed in staat om met zijn goedgewelfde hals, vanuit het midden van de rug, de romp aan te trekken en in een goed gebalanceerde draf met een groot zweefmoment om te zetten. Op de springfoto is zijn goede en mooie springtechniek te zien. Zijn rustige en vriendelijke karakter liet hem geen minuut in de steek en hij maakte zich nergens druk om ook niet als hij door het voor hem vreemde publiek wandelde.

Driejarige Arabische Volbloedhengsten

Met zijn fraaie en zeer goedgewelfde front kan Forelock's Yaell ox (Kanz Albidayer ox X Psystadel ox) van fokker/eigenaar Forelock's Arabians te Nieuwkoop terecht een "Eyecatcher" genoemd worden. Niet alleen met zijn aansprekende front maar ook met zijn mannelijke uitstraling, de goede skeletverhoudingen, de diepe en ronde romp, de harmonische lijnen en vormen en het beste fundament vertegenwoordigt hij fenotypisch maar ook mentaal alles wat het Arabische paard aan functionele en evenwichtige 'woestijneigenschappen' heeft verworven en wat al eeuwenlang door de werkelijke paardenkenners werd herkend, verbreed en vervolgens in het gebruik en de fokkerij werd bewezen. Dat is ook de reden waarom het Arabische paard aan de wieg heeft gestaan van nagenoeg alle paardenrassen. Tijdens de kruistochten maakte men in Noord en West-Europa, na het Romeinse tijdperk, op de brede schaal weer kennis met de kwalitatieve Oriëntaalse/Arabische oorlogspaarden uit het Midden-Oosten en namen de ridders die ook graag weer mee op hun terugtocht.

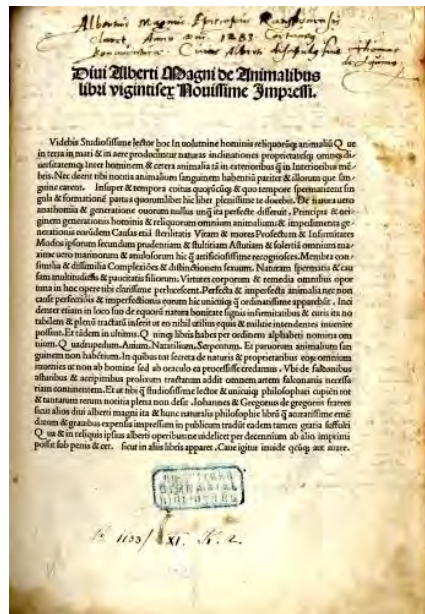
Dat men die ideale skeletverhoudingen (das Gleichgewicht) herkende en het belang van de goede skeletverhoudingen ook begreep, blijkt uit wat er toen al over de gebruikspaarden op schrift werd gesteld. In 1260 verschijnt aan de hand van Graf von Bollstädt, onder het

pseudoniem van Albertus Magnus, het boekwerk **“Liber de animalibus”** dat in 1404 in het Duits verschijnt onder de titel: **“Von Falken, Hunden und Pferden”**. Het eerste hoofdstuk wijdt Albertus Magnus aan de beoordeling van het paard. In dit hoofdstuk wordt voor het eerst in Europa gewag gemaakt van de verhoudingen bij een paard. Graf von Bollstädt schrijft daar o.a. over:

‘Das dritte, dadurch das Pferd zu loben und zu erkennen ist, ist verhalten des Pferdes’.

'Het derde waarvoor het paard kan worden geprezen en aan herkend kan worden, zijn de verhoudingen van het paard'.

*In 1260 verschijnt aan de hand van Graf von Bollstädt, onder het pseudoniem van Albertus Magnus, het boekwerk **“Liber de animalibus”** waarin voor het eerst in Europa gewag wordt gemaakt van de skeletverhoudingen van een paard*

Daarvoor kan ook Forelock’s Yaell ox geprezen worden. Voor het type scoorde hij dan ook een 9. Die kreeg hij ook voor de bouw en harmonie. De mooi en lichtelijk naar onderen gewelfde bovenlijn correspondeert naadloos met die van de onderlijn. En als we de gewelfde halslijn in die van de rug zouden leggen dan corresponderen die ook weer naadloos met elkaar. Dankzij de grote hoek in het ellebooggericht verloopt de onderlijn daarom naar de voorbenen toe ook weer opwaarts waardoor het zwarte (diepste) punt nagenoeg in het midden van de massa komt te liggen. Opvallend is ook de grote hoek in het ellebooggewricht die weer goed met de hoek van het spronggewricht correspondeert. Die beide hoeken moeten immers gelijk zijn want die zijn bepalend voor de afstand die het paard in de beweging overbrugt. Bovendien staat de elleboog goed vrij van de romp waardoor de romp, tijdens het bewegen en springen, goed en ongehinderd tussen de beide schouderbladen kan zakken. Functionaliteit in optima forma. Zoals verwacht kan worden bij een Arabisch Volbloed op zijn leeftijd is hij nu nog wat overbouwd en dat zal bij een verdere uitgroei in de loop der jaren in zijn voordeel nog veranderen. Die lichte overbouwdheid speelt hem nu nog wel parten in de stap en daarvoor scoorde hij een 7.5.

Maar in de draf en de galop wist hij perfect de achterhand te laten dalen waardoor hij in een magistrale balans door de baan heen zweefde en amper de grond raakte.

Dat heeft vooral te maken met het evenwicht in de bouw en zijn goede bespiering en met name de lange broekspier waardoor hij goed in staat is om de gewrichten van het achterbeen optimaal aan te trekken. Ook bij het springen komt de overbouwdeheid weer om de hoek kijken maar dat deed geen afbreuk aan zijn techniek. Hij taxeert en basculeert goed en springt daarbij met veel ruimte maar ook iets vlak en toont daarbij wel weer zeer snelle reflexen. Voor zijn springtechniek werd hij beloond met een 8. Gelet op de doelstelling van het EASP, dat de paarden/pony's een substantieel percentage ShA/ox moeten voeren, kan Forelock's Yaell ox daarom terecht een aanwinst worden genoemd.

Forelock's Yaell ox is een zeer goed gemodelleerde hengst en heeft alles wat een woestijn Arabier aan functionele kwaliteiten moet hebben. Ras, adel, uitstraling, evenwicht in de bouw, harmonie, moed, intelligentie en dat zo bijzondere mensvriendelijke en werklustige karakter. Perfecte en directe actie wanneer actie gevraagd wordt. Zijn uitmuntende draf en galop laat hij verend, in een prachtige cadans en ver van de grond zien. Hij is nu wat overbouwd maar bij het klimmen der jaren zal hij in kwaliteit, harmonie en uitstraling nog aanmerkelijk toenemen. Bij het springen weet hij heel goed met zijn lichte overbouwdeheid om te gaan door vooral goed zijn hals en lichaam te gebruiken.

Op de laatste foto hoor je hem zeggen: "Here I am and I will be back".

Driejarige hengsten ERS-sportpaarden

In deze rubriek was het dekbrevet voor Bon Bravour By Zazou (Baileys Wanted By Zazou x Gregor) van fokker /eigenaar A. Landman te Wehe den Hoorn. Gelet op zijn vrij hoge Sha/ox-percentage van 14.16% is deze 1.65m metende hengst met een pijpomvang van 22.5 cm. een typisch laatrijp paard. Met zijn vriendelijke uitstraling doet hij in alles nog jeugdig aan en daar is op deze leeftijd niks mis mee. Hij heeft een sprekend front met een lange goed geprononceerde nek en dat gaat ook altijd met een goedgewelfde hals samen. Hij heeft goede skelethoeken maar in de skeletverhoudingen laat hij een iets lange lendenpartij met een ietwat sterk gehelde en korte croupe zien. Daarentegen heeft hij wel weer een hoge en lange schoft die ver in de rug doorloopt. De schouder ligt ruim voldoende schuin en de stand van het voorbeen is zeer correct. Zoals gezegd is het fundament fors maar ook hard met goed ontwikkelde voeten. De romp is goed rondgeribd met voldoende diepte op de flanken. Het achterbeen is goed gesteld en doet nu, vanwege de overbouwdheid, iets sabelbenig aan. De bewegingen worden met voldoende balans en souplesse getoond maar het achterbeen zou nog iets meer richting het zwaartepunt gezet moeten worden. Voor alle onderdelen scoorde hij een 7. Bij het springen taxeert hij goed en toont hij ook een goede beentechniek maar hij springt wel iets vlak. Voor het springen scoorde hij een 7.5.

Ondanks zijn jeugdige voorkomen en zijn lichte overbouwdheid blijkt Bon Bravour By Zazou qua bewegingen over het juiste model te beschikken. In de draf demonstreert hij niet alleen een groot zweefmoment maar in de landingsfase weet hij door dalende achterhand ook goed in balans te blijven en wordt het gewicht gelijk over de dragende benen verdeeld.

Vijfjarige hengsten ERS-sportpaard

De hekkensluiter van de dag was de imponerende vijfjarige Baron Edelman (Baron Exactly x Saros van Gestelhof) van fokker/eigenaar KinskyStable te Ulicoten, die met een stokmaat van 1.75m., een pijpomvang van 23 cm. en zijn oogstrelende valkkleur zeker 'last but not least' was.

Wie zich in de paardenfokkerij van verschillende rassen heeft verdiept, kan aan dit paard zien dat hij een hele historie meebrengt. Dat blijkt dus met name uit zijn vaderlijn die een mix van Shagya-Araber, Gidran, Furioso, Przedwit, Achal-Teke en Ost-Preuss is. Vooral de eerste vier rassen uit dit rijtje zijn paarden die met name in Hongarije en Roemenië ten tijde van het Habsburgerrijk zijn ontstaan en op de grote staatstoeterijen gefokt werden. Na de Napoleonistische tijd ontstond er grote schaarste aan goede militairpaarden voor het leger en rijpaarden omdat Napoleon er een groot deel van de Europese paarden en dan spreekt men over miljoenen die hij er ten tijde van zijn Europese en Russische ambities had doorgejaagd. Het was dus ook vrij logisch dat men na Napoleon in het Habsburgerrijk naarstig op zoek ging om weer kwalitatieve militairpaarden te fokken. Daartoe werden omvangrijke expedities naar het Midden-Oosten en met name naar Syrië en Egypte gestuurd om goede Arabische paarden bij de bedoeïenen aan te kopen. Daaruit is o.a. de Shagya-Araber ontstaan. Met behulp van dit ras, de nog aanwezige lokale paarden en het Engels Volbloed, dat toen nog van veel betere kwaliteit dan nu was, werden de bovengenoemde rassen gefokt. Helaas maakten de 1^e wereldoorlog en de 2^e wereldoorlog ook aan deze paarden praktisch een einde en werd een groot deel van de stoeterijen, waar deze paarden gefokt werden, volledig verwoest. De Shagya-Araber wist zich met nog ruim 200 overgebleven paarden na de oorlog weer vrij goed te herstellen en daarvan is Ramzes x uit de Shagya-Arabermerrie Jordi een sprekend voorbeeld. Geen enkele hengst ter wereld heeft zich mondiaal zo in de huidige sportpaardenfokkerij verankerd. Op de Olympische Spelen van Tokio (2020) voerde bijna 60% van alle deelnemende paarden het bloed van deze grootheid onder de hengsten.

Wie iets van de paardenhistorie afweet, leest de geschiedenis van deze foto af. In het boek van Hans Brabenetz, over de geschiedenis van het Staatsgestüt Radautz, worden de hierboven genoemde rassen uitvoerig beschreven.

Nu terug naar Baron Edelman die voor zijn imponerende type met de ietwat Romeinse neus een 8 scoorde. De hengst heeft goede skeletverhoudingen en hoeken maar ook een wat strakke bovenlijn. Het voorbeen is af toe heel lichtelijk gebogen en wie Ramiro kent (uit de Ramzeslijn), die overigens ook de grootvader van deze hengst in de moederlijn is, weet dat ook hij daarmee behept was. Het forse fundament is echter wel glashard met pezen die als

kabels zichtbaar zijn en met prima voeten die, ook op het harde, geen ijzers nodig hebben. Ook de verhouding 3/5 onderarm en 2/5 pijpbeen komt uitstekend tot zijn recht. Dat gaat ook voor de bovenlijn op die goed aan het ideale criterium van 1/3 rug, 1/3 lendenpartij en 1/3 croupe voldoet. De rondgeribde romp is voldoende diep maar zou op de flanken nog iets dieper mogen zijn. Het achterbeen is goed recht onder de massa gesteld en de broekspier is voldoende lang. De bewegingen, stap, draf en galop presenteerde hij met veel kracht en 'schwung' maar voor een optimale balans zou hij nog iets meer in de achterhand moeten dalen. Dat is aspect is bij deze hengst rijkunstig nog wel te bevorderen omdat hij wel een licht oplopende lendenpartij heeft om het bekken naar voren te kunnen kantelen. Voor alle verdere onderdelen scoorde hij een 7.5. Net als in de bewegingen etaleerde hij ook bij het springen zijn kracht en vermogen met voldoende techniek en daar scoorde hij dus ook een 8 voor.

Baron Edelman is een goed geproportioneerde en een zeer robuuste hengst met een zeer mannelijke uitstraling en een fors maar ook hard fundament. De draf wordt met veel kracht getoond maar de achterhand zou, net als op de foto hieronder, nog iets meer moeten dalen. Dat hij dit van nature wel in huis heeft, laat hij op de onderstaande foto met een mooi rijzend front goed zien. Met een goede klassieke rijkunst zou dit dus nog toe kunnen nemen. Het springen gaat hem gemakkelijk af en etaleert hij zijn vermogen en kracht die met een meer dalende achterhand minder kracht vergt maar wel meer efficiency zou op leveren

Achter de schermen

Alle goedgekeurde hengsten ontvingen voorts een snackbox die beschikbaar was gesteld door ons jurylid en fotograaf Kelly van de Ven. Zoals altijd zijn de mensen achter de schermen, Marit Lehman en Frens Bleij, van onmisbaar belang om alles weer feilloos te laten verlopen. Waarvoor hulde.